

Taksim daha iyi bir Türkiye'nin habercisi



MURAT YETKİN

Politika / 16/06/2013

Türkiye tarihinde görülmemiş katılım ve uzunluktaki bu kitlesel eylem, aslında amacına ulaştı.

Önce bir konuya açıklık getirmek üzere bazı sorular soralım: Başbakan Tayyip Erdoğan, Taksim'de Gezi Parkı yerine kışla projesini 'referanduma' götüreceği sırada, bunun mevcut koşullarda mümkün olamayacağını söyleyecek kimse yok muydu etrafında?

Çünkü hemen ertesi gün AK Parti TBMM Adalet Komisyonu Başkanı Ahmet İyimaya ve Danıştay Başkanı Hüseyin Karakullukçu mevcut anayasa ile ve Gezi Parkı üzerine mahkeme kararı varken referandum yapılamayacağını söyledi. Bunun üzerine Başbakan Erdoğan, referandumun ağır kaçtığını ve anayasal engel çıkaracağını düşünerek "Her şeyden şikâyet ediyorlar. Tamam o halde plebisit yaparız" dedi. Muhtemelen, geniş bir anket ya da yerel oylamayı kastediyordu. Ama Erdoğan'a 'plebisit'in aslında ne olduğu konusunda danışmanlık verecek bir danışmanı yok muydu etrafında? Söze gelince Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun yerine dış politika demeci veren 'yakın çevre' demek ki iş somut bilgi vermeye gelince halı deseni, tavan süsü incelemeye başlıyor.

Plebisit, stratejik, rejim değişikliği, bir bölgenin bir ülkeye katılması ya da kopması gibi konularda başvurulmuş bir referandum türüdür; çok ciddi durumlarda başvurulur.

Türkiye tarihinde sonuncusu 2010'daki anayasa değişikliği olmak üzere çok referandum yapılmıştır ama bunlardan sadece birine plebisit denir. O da 1938'de Hatay Cumhuriyeti'nin Suriye'ye değil, Türkiye'ye katılmasını sağlayan plebisittir.

Danışıklıkları Başbakan'a doğrusunu söylemeyince maalesef sürekli fikir değiştirmek zorunda kalan bir görüntü ortaya çıkıyor. Son üç hafta içinde örnekleri var.

Gezi Parkı'nın yıkılmasıyla yapılması planlanan Topçu Kışlası içine AVM yapılabileceğini söyleyen Erdoğan olmuştu ama Taksim'in karışmasıyla zaten oranın küçük geleceğini söyleyen de o oldu. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından işlerin çığırından çıkma sebebi gösterilen polisin aşırı güç ve biber gazı kullanımı İstanbul, Ankara, İzmir ve diğer yerlerdeki protestoculara geri adım attırmayınca Başbakan ilk önce AVM fikrinden vazgeçti.

Ama belki de 'Pes ederler' istihbarat ve değerlendirmesi veren danışmanların etkisiyle "Kışla yapılacak" dedi Erdoğan. O arada, Türkiye'nin bir parçası olduğu Batı dünyasından sert açıklamalar gelmeye başladı. Özellikle Başbakan'ın daha yeni muhteşem bir ziyaret yaptığı ABD ve üye olmak istediğimiz AB'den bazen günde iki açıklama geliyor, Başbakan Taksim ile diyaloga çağırılıyordu. Türk televizyonlarına nispet CNN International'ın biraz da özellikle uzatıldığı izlenimi veren yayını Erdoğan'da işlerin boyut değiştirdiği algısına yol açtı. 'Dış mihraklar' ve 'Faiz lobisi' söylemi o ara çıktı.

Necati Şaşmaz ve Hülya Avşar isimleriyle bir deneme-yanılma dönemi yaşandıktan sonra Başbakan, başta 'çapulcular' diyerek tepkilerin artmasına istemeden katkı verdiği Taksim protestocularının heyetiyle görüştü.

Görüşme sonunda Başbakan kışla için referandumdan da plebisitten de vazgeçmiş, mahkeme sonucunu beklemeye karar vermişti. Oysa mahkeme kararı ilk alındığında Erdoğan onu da kınamıştı; belki o aşamada mahkeme kararının siyasi yansımaları anlatan bir bakanı, danışmanı olsaydı, işler bu noktaya gelmezdi. Ama geldi. Türkiye tarihinde görülmemiş katılım ve uzunluktaki bu kitlesel eylem, aslında amacına ulaştı. Erdoğan Ankara ve İstanbul'daki 'Millî İradeye Saygı' mitingleriyle AK Parti örgütü ve seçmenine ve belki de kendisine moral kazandırmak istese de ilk kez bir söylediğini, hem de hiçbir siyasi önderliğin olmadığı sosyal nitelikte bir protesto hareketiyle uygulamaktan geri kaldı; yenilmez imajı zedelendi. Umalım daha fazla şiddete neden olmadan bu iş durulduğunda, Türkiye artık üç hafta önceki, Taksim öncesi Türkiye olmayacak. Artık çoksensliliğe, çeşitliliğe sahip çıkan, aklına yatmayan kararları sorgulayıp geri alırtabileceğini fark eden bir kesimin mevcudiyetini ispat ettiği bir Türkiye var.

Ve Kemal Derviş haklı: Bu Türkiye dışarıdan da daha iyi görülür, merak etmeyin, daha çok ve nitelikli yatırım çeker; adalete de, kalkınmaya da iyi gelir.